

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ใช้ระบบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพราะเป็นการศึกษาสภาพข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในวิทยาลัยพณิชยการ โดยใช้การปฏิบัติในงานในหน้าที่ของอาจารย์ประจำในภาคคนปีการศึกษา 2519 เป็นหน่วยตัวอย่างเวลา (Sampling Unit) ซึ่งเป็นหน่วยตัวอย่างที่มาจากประชากรที่นับไม่จบ (Infinite Population) เนื่องจากการสอนเป็นภาคการศึกษานี้ดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ภาคต่อภาคไม่มีที่สิ้นสุด ข้อมูลได้จากการใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จึงเป็นข้อมูลปฐมภูมิ. (Primary Source) การวิจัยนี้ จะครอบคลุมลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในวิทยาลัยพณิชยการ 6 แห่ง ได้แก่

1. วิทยาลัยพณิชยการพระนคร
2. วิทยาลัยพณิชยการชนบุรี
3. วิทยาลัยพณิชยการเซตุน
4. วิทยาลัยพณิชยการบางนา
5. วิทยาลัยพณิชยการพิษณุโลก
6. วิทยาลัยพณิชยการพระนครศรีอยุธยา

หน่วยพื้นฐาน (Elementary Unit) ที่ใช้ศึกษาลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำวิทยาลัยพณิชยการ จำแนกดังต่อไปนี้

1. จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคในรอบเช้า
2. จำนวนวิชาที่สอนต่อภาคในรอบบ่าย
3. จำนวนวิชาที่สอนต่อภาครวมทั้งสองรอบ
4. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในคาบการสอนในรอบเช้า

5. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในคานการสอนในรอบบ่าย
6. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอนรวมทั้งสองรอบ
7. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในคานการบริการ
8. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในงานคานธุรการ
9. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการปฏิบัติคานทั้งหมด
10. อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาในรอบเช้า รอบบ่าย และรวมทั้งสองรอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้คานการคานดังนี้

1. ศึกษาลักษณะหนาคานการงานของอาจารย์ประจำและขอคานแนะนำจากคานที่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติคานของอาจารย์ประจำในวิทยาลัยพณิชยการ แล้วจึงรวบรวมประเด็นที่สำคัญและอยู่ในขอบเขตของปัญหา โดยสร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วนำไปลองใช้ (try out) กับกลุ่มคานตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ประจำอยู่ในวิทยาลัยพณิชยการทุกแห่ง ๆ ละ 5 คน รวม 30 คน ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้ อาจารย์ผู้ควบคุมคานการวิจัยได้แก้ไขและให้คานแนะนำ ปรากฏว่าแบบสอบถามนั้นไม่ต้องแก้ไขปรับปรุงหลังจากการลองใช้
2. ลักษณะแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็นสองภาค¹ ภาคแรกเป็นลักษณะและสภาพทั่วไปของอาจารย์ ได้แก่ วิทยาลัยที่ประจำอยู่ เพศ อายุ และวุฒิ เป็นคานตามแบบปลายเปิด (open end) เพียง 1 ข้อ ได้แก่ อายุ ส่วนในภาคหลังเป็นคานตามแบบปลายเปิดทั้งหมด โดยให้อาจารย์แต่ละคนเติมตัวเลขตามปริมาณที่ปฏิบัติอยู่ในเรื่องจำนวนวิชาที่สอนต่อภาค ในรอบเช้า รอบบ่าย จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ที่ใช้ในการสอนรอบเช้า รอบบ่าย การบริการ งานคานธุรการ และในตอนท้ายของแบบสอบถามจะมีที่ว่างให้อาจารย์แนะนำเพิ่มเติม

¹ดูในภาคผนวก ก. หน้า 65 ในวิทยานิพนธ์นี้.

3. สํารวจจํานวนอาจารย์ในวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 6 แห่ง ปรากฏว่ามีทั้งหมด 592 คน ผู้วิจัยได้เสนอจํานวนอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จํานวนอาจารย์ประจำในวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 6 แห่ง

ลำดับที่	วิทยาลัยพณิชยการ	จํานวนอาจารย์
1.	พระนคร	152
2.	ธนบุรี	120
3.	เซตุพน	90
4.	บางนา	77
5.	บพิตรพิมุข	87
6.	พระนครศรีอยุธยา	66
	รวม	592

ที่มา : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2519

4. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม โดยทำการติดต่อกับผู้อำนวยการด้วยตนเอง โดยมีหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการของวิทยาลัยพณิชยการทุกแห่ง และมีกำหนดเวลาในการส่งและรับกลับ ดังนี้

วิทยาลัยพณิชยการ	วันส่ง	วันรับกลับ
พระนคร	15 พฤศจิกายน 2519	19 และ 26 พฤศจิกายน 2519
ธนบุรี	15 พฤศจิกายน 2519	22 และ 26 พฤศจิกายน 2519
เซตุพน	15 พฤศจิกายน 2519	22 และ 26 พฤศจิกายน 2519

บางนา	17 พฤศจิกายน 2519	24 และ 28 พฤศจิกายน 2519
บพิตรพิมุข	15 พฤศจิกายน 2519	19 พฤศจิกายน 2519
พระนครศรีอยุธยา	16 พฤศจิกายน 2519	16 และ 17 พฤศจิกายน 2519

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่ไ้มาและใช้ไ้กันนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยแยกเป็นการปฏิบัติงานของอาจารย์ประจำในวิทยาลัยพณิชยการแต่ละแห่งแล้วทำการแจงนับ (tally) ลงในกระดาษซึ่งแบ่งออกเป็นช่องตามลักษณะการปฏิบัติงาน² และมีหลักในการคิพิมพ์มาวางดังนี้

1. จำนวนวิชาที่สอนในรอบเช้า และหรือรอบบ่าย เท่ากับจำนวนวิชาที่สอนในลักษณะที่เป็นวิชาทฤษฎีและปฏิบัติรวมกัน และจำนวนวิชาที่สอนรวมทั้งสองรอบ เท่ากับผลรวมของจำนวนวิชาที่สอนในรอบเช้าและรอบบ่าย
2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการสอนในรอบเช้า และหรือรอบบ่าย จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการบริการ และงานคานธุการที่คิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ใช้ตัวเลขตามที่ผู้ตอบมาจริง
3. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการสอนในรอบเช้า และหรือรอบบ่าย เท่ากับผลรวมของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอนจริง ทั้งในการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และปริมาณเวลาที่ใช้ในการสอนรวมทั้งสองรอบ เท่ากับผลรวมของปริมาณเวลาที่ใช้ในการสอนรอบเช้าและรอบบ่าย
4. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการบริการ เท่ากับผลรวมของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานคาน ทะเบียน แะแนะ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ประชาสัมพันธ์ สวัสดิการ โสภทศศึกษา ทองสมุค วิจัย และเอกสารการพิมพ์

²ดูภาคผนวก ข. หน้า 67 ในวิทยานิพนธ์นี้

5. ปริมาณเวลาที่ใช้ในงานด้านธุรการ เท่ากับผลรวมของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานในด้านการเงิน การบัญชี บุคลากร สารบรรณ อาคารสถานที่ การจัดงานผลิตและงานการค้า

6. ปริมาณเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งหมด เท่ากับผลรวมของจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการสอนรวมทั้งสองรอบ การบริการ งานด้านธุรการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าการกระจายร้อยละของจำนวนอาจารย์ที่คอมแบมสอบถาม
2. หาค่าการกระจายร้อยละของจำนวนอาจารย์ประจำวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และรวมวิทยาลัยพณิชยการทั้งหมด โดยแยกตาม เพศ อายุ และวุฒิ
3. หาค่าเฉลี่ย³ (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน⁴ (S) ของรายลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำวิทยาลัยพณิชยการทุกแห่งเท่าที่จำนวนแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมด - ผลที่คำนวณได้ถือเป็นค่าปกติ (Normal Expectancy) ของรายลักษณะหน้าที่การงานนั้น
4. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน⁶ (S) ของรายลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในวิทยาลัยพณิชยการแต่ละแห่ง

³N.M. Downie, and R.W. Heath, Basic Statistical Methods (3d ed.; New York: A Harper International Edition, 1970), p. 42.

⁴Ibid., p. 59.

⁵Ibid., p. 42.

⁶Ibid., p. 59.

5. หากความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยปานกลางซึ่งถือเป็นค่าปกติของการปฏิบัติงานของอาจารย์ประจำวิทยาลัยพัฒนการทั้งหมด แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละรายลักษณะของการปฏิบัติงานของอาจารย์ประจำวิทยาลัยพัฒนการแต่ละแห่ง กับค่าปกติทำการทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยค่าที่⁷ (t-test)

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณเวลาเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ปฏิบัติอยู่ในคานการสอนในรอบเช้า รอบบ่าย รวมทั้งสองรอบ การบริการงานคานชุกรการ และการปฏิบัติงานทั้งหมด ระหว่างอาจารย์ประจำวิทยาลัยพัฒนการแต่ละแห่ง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว⁸ (One-way Analysis of Variance) ตามผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในคานการสอนในรอบเช้า รอบบ่าย รวมทั้งสองรอบ การบริการ งานคานชุกรการ และการปฏิบัติงานทั้งหมด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแล้ว ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยค่าที่⁹ (t-test)

⁷ Taro Yamane, Statistics : An Introductory Analysis

(3d ed., A Harper International Edition, 1967), pp. 502 - 514.

⁸ Ibid., pp. 837 - 838.

⁹ Ibid., pp. 514 - 519.